

Sprawozdanie Stenograficzne z 10. posiedzenia Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
(pierwszy dzień obrad)

[...]

Przedstawiciel Komitetu Inicjatywy Ustawodawczej Wincenty Sławomir Broniarz:

-Panie Marszałku! Szanowni Państwo! Panie i Panowie Posłowie! Koleżanki i Koledzy! W imieniu komitetu inicjatywy obywatelskiej mam zaszczyt przedstawić paniom i panom posłom obywatelski projekt ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw, prosząc jednocześnie o poparcie tej kluczowej dla ponad 600-tysięcznej rzeszy nauczycieli sprawy, ustawy, która po prostu poprawia dostęp do edukacji publicznej.

Pierwsze czytanie naszego projektu, naszej obywatelskiej inicjatywy miało miejsce we wrześniu 2016 r. Wówczas decyzją wszystkich klubów parlamentarnych został on skierowany do dalszych prac w komisjach, ale niestety od 2016 r. tkwił w sejmowych szufladach. Teraz, po 4 latach, wraca do Sejmu, ponieważ proces legislacyjny w poprzedniej kadencji nie został zakończony.

Wysoka Izbo! Dziś pierwsze czytanie odbywa się w zupełnie innej rzeczywistości prawnej i systemowej. W ciągu minionych 4 lat zmienił się ustrój szkolny: zlikwidowano gimnazja, wprowadzono 8-letnią szkołę podstawową, 4-letnie liceum i 5-letnie technikum. Zmieniła się ustawa o systemie oświaty. Przyjęto nową ustawę Prawo oświatowe, natomiast problem z finansowaniem wynagrodzeń nauczycieli nie tylko pozostał bez zmian, ale wręcz się pogłębił. Jedną z przyczyn było m.in. przeprowadzanie reformy bez należytego zabezpieczenia finansowego przy spadających nakładach na oświatę, wydatkach budżetu państwa. Fakt ten odbił się bardzo niekorzystnie na budżetach jednostek samorządu terytorialnego.

Nasz obywatelski projekt jest efektem wielu lat zbierania trudnych doświadczeń i funkcjonowania edukacji w prawnym chaosie, zmagania się ze sprzecznymi ze sobą przepisami i brakiem odpowiedzialności za byt największej grupy zawodowej w Polsce, a także rosnącego obciążania samorządów nowymi zadaniami bez finansowego zabezpieczenia ze strony budżetu państwa. Nikt z nas, także siedzących tu, na sali, nie wyobraża sobie zaakceptowania sytuacji, w której pracodawca płaci nam dużo mniej, niż powinien, a tak dzieje się w przypadku nauczycieli, i trudno nam pogodzić się z taką sytuacją.

W funkcjonujących wynagrodzeń, ministerstwo edukacji wydawało na tej podstawie szczegółowe decyzje i rozporządzenia, minister finansów przekazywał samorządom pieniądze, a samorząd mógł je wydać na inne niż pensja nauczycielska cele, np. na budowę kanalizacji czy inne niezbędne ze swojego punktu widzenia wydatki, w tym także spłaty długów. Związek

Nauczycielstwa Polskiego uważa, że ten funkcjonujący od kilkunastu lat system, w którym nikt de facto nie odpowiada za nic, należy wreszcie zmienić. Uważamy, że jasno trzeba wskazać odpowiedzialnych za wypłatę nauczycielskich świadczeń.

Szanowni Państwo! Nie domagamy się niczego nadzwyczajnego. Tak jak za pensję urzędnika odpowiada minister, policjanta – komendant główny, żołnierza – minister obrony, a posła – marszałek Sejmu, tak za nauczycielskie wynagrodzenia też musi być odpowiedzialny konkretny organ państwa. Chcemy, żeby był nim minister edukacji narodowej, i do tego właśnie sprowadza się nasz obywatelski projekt ustawy. [...]

Podwyżki w ostatnich latach nie miały zabezpieczenia w budżecie państwa, ponieważ kwota bazowa dla nauczycieli nie była zmieniana w związku z wprowadzoną zmianą wysokości wynagrodzeń zasadniczych. Chcę powiedzieć, że rzeczywiście drapię się po lewej powiece, bez żadnego podtekstu.

Taka sama sytuacja dotyczyła podwyżki wynagrodzeń zasadniczych od 1 września 2019 r. i dotyczy planowanej od 1 września 2020 r. podwyżki płac dla nauczycieli. Kosztów tych nie uwzględnia ani ustawa budżetowa, ani rozporządzenie o podziale części oświatowej subwencji ogólnej. Tak więc koszt sfinansowania tego zadania zostanie przeniesiony do budżetów samorządowych i będzie to sfinansowane w dużej mierze z ich dochodów własnych. Może to katalizować wystąpienie tych samych problemów w systemie oświaty, które miały miejsce w poprzednich latach, tj. bezprawnego wyzbywania się przez jednostki samorządu terytorialnego prowadzenia szkół, prywatyzacji oświaty, jak również oszczędności organów prowadzących w zakresie wynagrodzeń dla nauczycieli, ale także pracowników administracji i obsługi szkolnej.

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

-Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Czas pana wystąpienia minął. Już dodałem 1,5 minuty.

(Poseł Urszula Augustyn: 15 minut miało być.)

-Nie, 5 minut, bardzo mi przykro.

Przedstawiciel Komitetu Inicjatywy Ustawodawczej Wincenty Sławomir Broniarz:

Ale, panie marszałku, nie byłem o tym fakcie uprzedzony.

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

-5 minut jest na przedstawienie wniosku.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

-Pani poseł, proszę nie przeszkadzać.

(Głos z sali: Proszę dać minutę na dokończenie.)

-Tak, bardzo proszę. Jeszcze minuta

Przedstawiciel Komitetu Inicjatywy Ustawodawczej Wincenty Sławomir Broniarz:

Panie marszałku, nie byłem o tym fakcie uprzedzony.

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

-Bardzo mi przykro.

(Poseł Urszula Augustyn: 15 minut było do tej pory.)

-To było...

Przedstawiciel Komitetu Inicjatywy Ustawodawczej Wincenty Sławomir Broniarz:

-To jest chyba szóste czy siódme wystąpienie i nie przypominam sobie, żeby kiedykolwiek było ograniczenie. Nieważne.

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

-Ale czasy się zmieniły

Przedstawiciel Komitetu Inicjatywy Ustawodawczej Wincenty Sławomir Broniarz:

-Panie Marszałku! Panie i Panowie Posłowie! Jeśli nasz obywatelski projekt uda się przeprowadzić z powodzeniem przez parlament, to szkoły czeka prawdziwa dobra zmiana, czego moim

koleżankom i kolegom nauczycielom serdecznie życzę. Chciałbym przy tej okazji podziękować wszystkim z ponad 340 tys. nauczycieli, pracowników oświaty, którzy złożyli podpisy pod inicjatywą obywatelską, którą dzisiaj mam zaszczyt państwu przedstawić po raz kolejny. Liczę na przychylność pań i panów posłów, bo edukacja jest sprawą nas wszystkich i nie ma ona barw partyjnych. Edukacja to przyszłość nas wszystkich, naszych dzieci, wnuków, naszego kraju. Zapewnijmy odpowiedni mechanizm finansowania edukacji, który sprawi, że wszyscy uczniowie, niezależnie od tego, czy mieszkają w biednej, czy zamożnej gminie, będą mieli zagwarantowany równy dostęp do edukacji.

Dziękuję za uwagę. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

-Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Sejm ustalił, że w dyskusji nad tym punktem porządku dziennego wysłucha 5-minutowych oświadczeń w imieniu klubów i koła.

[...]

Źródło:http://orka2.sejm.gov.pl/StenoInter9.nsf/0/E0701FA60F4B4147C1258550003D6A14/%24File/10_a_ksiazka.pdf